

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 8. februar 2010
Kontor: Lovteknikkontoret
Sagsnr.: 2009-792-1148
Dok.: LVM40643

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 332 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 11. december 2009. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Brian Mikkelsen

/

Jens-Christian Bülow

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 332 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen, som er omdelt som REU alm. del – bilag 166, og herunder kommentere, at politiet ikke omfatter en skadesanmeldelse til skadestuen som en anmeldelse. Endvidere bedes ministeren oplyse, om han finder det rimeligt, at personer på SU skal dække transportudgifter i forbindelse med samvær, samt om ministeren mener, at situationer som den beskrevne kan karakteriseres som samarbejdschikane.”

Svar:

1. I den henvendelse, der omtales i spørgsmålet, kommenteres forældreansvarsloven med udgangspunkt i en konkret sag. Det anføres i henvendelsen bl.a., at den pågældende har indgivet skadesanmeldelse til et hospital i forbindelse med en voldsepisode. Herudover omhandler henvendelsen bl.a. spørgsmål om afholdelse af udgifter til transport af et barn i forbindelse med samvær samt samarbejdsvanskeligheder mellem forældrene.

2. Justitsministeriet finder det rigtigst ikke at kommentere den konkrete sag, men kan generelt vedrørende anmeldelser af strafbare forhold oplyse, at det følger af retsplejelovens § 742, stk. 1, at anmeldelser om strafbare forhold indgives til politiet. Det fremgår videre af retsplejelovens § 742, stk. 2, at politiet efter anmeldelse eller af egen drift iværksætter en efterforskning, når der er rimelig formodning om, at et strafbart forhold, som forfølges af det offentlige, er begået.

Klager over politiets efterforskning og sagsbehandling i straffesager (herunder eksempelvis klager over politiets beslutning om at undlade at iværksætte efterforskning i anledning af en anmeldelse) skal i første omgang indgives til politidirektøren i den pågældende politikreds. En eventuel klage over politidirektørens afgørelse skal i medfør af retsplejelovens § 101, stk. 2, indgives til den regionale statsadvokat. Om en konkret henvendelse til politiet bør opfattes som en anmeldelse, vil afhænge af de nærmere omstændigheder omkring den pågældende henvendelse.

3. Med hensyn til spørgsmålet om transportudgifter kan det oplyses, at det er et vigtigt element i forældreansvarsloven, at forældre samarbejder om transport i forbindelse med samvær. Det er således et hovedprincip i loven, at begge forældre har et ansvar for, at barnets samvær med den

forælder, som det ikke har bopæl hos, er velfungerende og kan praktiseres, jf. forældreansvarslovens § 19.

Transporten af barnet i forbindelse med samvær skal som udgangspunkt foregå på den måde, at samværsforælderen sørger for afhentningen af barnet ved samværets begyndelse, og bopælsforælderen sørger for afhentningen af barnet i forbindelse med afslutningen af samværet. Begge forældre skal endvidere afholde udgifterne til den del af transporten, som den pågældende er ansvarlig for, herunder også udgifter til en eventuel ledsagers transport.

Der kan være særlige omstændigheder i en sag, der gør, at dette udgangspunkt efter en konkret vurdering må fraviges. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis der er en meget stor forskel i forældrenes indkomster, eller hvis den ene af forældrene flytter, og flytningen gør transporten i forbindelse med samværet væsentligt mere besværlig eller bekostelig. Udgangspunktet vil endvidere kunne fraviges, hvis praktiske forhold gør det umuligt eller uforholdsmæssigt besværligt for den ene af forældrene at deltage i transporten, eller hvis der foreligger andre særlige omstændigheder.

Meget stor forskel i forældrenes indkomster fører almindeligvis kun til fravigelse af udgangspunktet om, at forældrene skal deles om transporten af barnet, hvis ansøgeren har en meget lav indkomst (210.000 kr. i 2009-niveau), og den anden forælders indkomst er væsentligt højere end ansøgerens indkomst (ca. 310.000 - 410.000 kr. 2009 i niveau). Herudover skal der være tale om transportudgifter, der ikke kan anses som ubetydelige.

Hvis forældrene ikke kan blive enige om transporten af barnet i forbindelse med samvær, kan statsforvaltningen efter ansøgning træffe afgørelse om transporten, herunder om transportudgifterne, jf. forældreansvarslovens § 21.

Det kan tilføjes, at efter § 83 i lov om aktiv socialpolitik kan forældrene søge kommunen om dækning af udgifterne til transporten af barnet i forbindelse med samvær.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at der med de gældende regler i forældreansvarsloven om fordeling af transportudgifter i forbindelse med

samvær i tilstrækkelig grad er mulighed for at tage hensyn til f.eks. væsentlige forskelle i forældrenes indkomstforhold.

4. Vedrørende spørgsmålet om samarbejdschikane kan Justitsministeriet oplyse, at forældrenes evne til at samarbejde omkring barnet også er et vigtigt element i forældreansvarsloven. Samarbejdsevne er derfor et forhold, der kan tillægges betydelig vægt ved afgørelser om forældremyndighed, barnets bopæl og samvær.

Af Familiestyrelsens vejledning af 6. september 2007 om forældremyndighed og barnets bopæl og Familiestyrelsens vejledning af 6. september 2007 om samvær fremgår det bl.a., at samarbejdschikane kan udøves af begge forældre, og at et manglende samarbejde således kan bero på både bopælsforælders og samværsforælders forhold. En samværsforælders manglende samarbejde eller chikane af bopælsforælderen og dennes familie kan f.eks. forekomme i form af vedvarende trusler om vold eller i form af, at samværsforælderen konstant opsøger eller kontakter familien uden for det aftalte tidsrum, evt. på trods af et tilhold. Samarbejdschikane kan også komme til udtryk ved, at samværsforælderen hindrer forældrenes samarbejde ved vedvarende og uden rimelig grund at rette henvendelse til statsforvaltningen, kommunen eller andre myndigheder med anmodninger eller anmeldelser mod den anden forælder eller ved gennem uberettigede tilbageholdelser af barnet efter endt samvær at medvirke til, at forældrenes samarbejde lider skade på en sådan måde, at det går ud over barnet.

Samarbejdschikane fra bopælsforælders side kan f.eks. komme til udtryk i form af samværschikane, hvor konflikterne omkring samarbejdet og barnet skyldes, at bopælsforælderen uden påviselig grund søger at hindre den anden forælders kontakt til barnet.

De nævnte former for samarbejdschikane er forhold, der kan indgå i vurderingen af, hvem af forældrene der må anses for at være bedst til at samarbejde omkring barnet, og derved få betydning for afgørelser om forældremyndighed, barnets bopæl og samvær.

Hvis statsforvaltningen bliver opmærksom på, at der i en konkret sag er tale om samarbejdschikane fra samværsforælderen eller fra bopælsforælders side, skal statsforvaltningen så tidligt som muligt i sagsforløbet forsøge at afklare, hvad der er baggrunden for samarbejdsvanskelighederne. Statsforvaltningen kan i den forbindelse bl.a. tilbyde børnesag-

kyndig rådgivning og konfliktmægling mv. I sager, hvor der er samarbejdsskikane, kan det også være relevant at iværksætte en børnesagkyndig undersøgelse med henblik på at få afklaret årsagen til, at en forælder udviser denne adfærd.